

letnik 39, številka 7-8-9/2023

vode počitka

revija za **evangeljsko duhovnost**

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. Na zelenih pašnikih mi daje ležišče; k **vodam počitka** me vodi.

(Psalm 23, 1-2)

NUJNO	4	Ali se dobimo ob reki?
POMIRJUJOČE	10	Vaše srce naj se ne vznemirja
INSTIKTIVNO	14	V trpljenju iščemo Boga
HIPOTETIČNO	16	Svet brez Boga
PROSTOČASNO	18	Razmišljanje o odnosu do prostega časa

PRISILJENO	22	Dan zahvale, ko mi ni do zahvale
VSAKOLETNO	26	Teden otroka
ZRELATIVIZIRANO	28	Kaj se je zgodilo z resnico?
NEOBHODNO	30	Reformacija je bila nujna, toda ...
DRAMATIČNO	32	Reformacija in protireformacija na Gorenjskem
RESNIČNO	36	O Luthru
NAVDIHUJOČE	40	Zgodba pesmi: »Mogočna trdnjava je naš Bog«
POPEVAJOČE	42	Pojmo pesmi iz srca
KONTRASTNO	44	Šibek sem, a ti močan
MODRO	46	Modri reki in citati

mag. Peter Golob, urednik Ali se dobimo ob reki?

Mag. Peter Golob je duhovnik in sodelavec pri vodenju študijsko-molitvenih bogoslužij v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto in predavatelj na Univerzi v Ljubljani ter direktor teološko-pastoralnega inštituta Collegium Evangelicum, ki izdaja krščansko literaturo in si prizadeva za kulturno promocijo krščanstva.

Pariz, Kairo, Quebec, Rim, New York, London, Šanghaj, Berlin, Moskva, New Delhi, Dunaj, Sydney in nenazadnje tudi Beograd, Zagreb, Ljubljana. Vsa ta mesta ležijo ob rekah. Pravzaprav je težje najti mesto, ki ne leži ob reki, kot mesto, ki leži ob reki. Če pa vključimo še morja, potem ostane zelo malo

mest, ki ne ležijo ob vodi. Voda očitno privablja ljudi, združuje, povezuje, omejuje in s tem varuje, omogoča zaslužek in užitek, delo in zabavo. Če se osredotočimo zgolj na reke, lahko dodamo, da je voda, ki je v rekah, še vir življenja, saj jo lahko pijemo, ker je sladka in ker reke odnašajo umazanijo v jezera in morja. Reka prinese veliko dobrega in odnese veliko slabega. Reka pride sama od sebe, omogoči življenje in gre dalje. Če se ji preveč približamo, pa seveda lahko naredi tudi veliko škode, kot se zgodi v primeru poplav. Še večja bi bila škoda, če bi reke kar naenkrat izginile, kar bi bilo za človeštvo pogubno in je zato sploh nepojmljivo.

Sodobna znanost vode in vodne sisteme neločljivo povezuje tudi z družbenim, kulturnim in verskim kontekstom. Voda se ne dojema več samo kot naravna, ampak tudi zgodovinska, politična in kulturna (duhovna) dobrina. Sodobno pojmovanje temelji na dejstvu, da so vodni sistemi in družbe v stalni medsebojni interakciji in zahtevajo eden od drugega stalno angažiranost za sobivanje v prostoru in času. Raziskovalci so razvili celo vedo, ki se ji reče sociohidrologija ali vodno družbeni

krog (hidrosocialni cikel), ki opisuje prepletanje vode in z njo povezane tehnologije, infrastrukture in družbe. V okviru tega preučujejo tudi kulturno (duhovno) in psihološko vrednost vode, pozivajo k spodbujanju osebne in kolektivne odgovornosti za vodo, nekateri raziskovalci gredo tako daleč, da govorijo celo o »komuniciranju vode«.

Tudi komerciala nič ne zaostaja za razvojem. V trgovinah lahko kupimo ustekleničeno »živo vodo«, ki da je zelo podobna vodi v našem telesu, vsebuje elemente, ki jih ima naše telo in zato, ko jo spijemo, takšna voda takoj prevzame funkcijo, ki jo ima voda v našem telesu, to je, da telo čisti strupov in ga polni z novo energijo, krepi imunski sistem in pomaga pri samozdravljenju organizma. Prodajalci pravijo živi vodi tudi ionizirana voda ali informirana voda ali včasih le izvirska voda. Prodajajo jo celo v obliki mineralnega praška, zapakiranega v kapsulah. Ljudska modrost pravi, da voda krepi telo in poživlja duha. Vrednost in pomen vode izraža tudi slovenski pregovor, ki pravi: »Bolje je biti tam, kjer je dobra voda, kot tam, kjer je dober kruh.«

Reke, potoki, morje, skratka voda je že za majhne otroke nepredstavljivo privlačna stvar. In ko odrastemo, nam ta navezanost na vodo očitno ostane. Sanjsko hišo si namreč po večini predstavljamo ob vodi oziroma z lepim razgledom na vodo. Sanjsko počitniško hišo si prav tako predstavljamo ob morju ali pa ob čudovitem gorskem jezeru. Ljubezen do vode je očitno vtkana v naše duše, tako kot je vtkana v naš organizem, ki brez vode ne more preživeti več kot tri dni.

Da je sladka tekoča voda nedvomno najbolj kritična in pomembna snov za življenje na zemlji, lahko ugotovimo tudi iz Svetega pisma. Namreč, reka se pojavi na najbolj markantnih mestih v Svetem pismu. Na primer že na začetku Svetega pisma je zapisano, da je bila v rajskem vrtu, kjer sta človek in Bog sobivala v harmoniji, reka oziroma njen izvir: »V Edenu je izvirala reka, da je namakala vrt« (1 Mz 2,10). V Luthrovem Psalmu 46,5 reka predstavlja ločnico na eni strani med razburkanim grozečim gorovjem in nebrzdanim neukročenim vodovjem in na drugi strani med varnim in rešenim mestom: »Reka! Njeni tokovi razveselju-

jejo Božje mesto, najsvetejše med bivališči Najvišjega. Bog je v njegovi sredi.« Reka simbolizira tudi Božjo pomoč in rešitev, ki priteče iz skale v puščavi, v kateri se nahaja človeštvo: »Odprl je skalo, in pritekla je voda, tekla je v suhih pokrajinah kakor reka« (Ps 105,41). Tukaj je naglašeno, da Bog mimo vseh okoliščin in grozeče realnosti poskrbi za žejno dušo, ki hlepi po resnici, upanju, tolažbi, veri in utehi. Sveto pismo blagruje posameznika, ki si prizadeva, da bi ugajal Bogu in živel po Božjih načelih in zakonih. Pravi, da bo takšen človek v sebi nosil »mir kakor reka« (Iz 48,18). Sveto pismo se ponovno poslužuje slike reke, ko želi opisati preobilje Božjih obljub, blagoslovov in dobrot, ki jih ni mogoče prešteti ali izmeriti: »Zdaj je bila reka, ki je nisem mogel prebresti. Voda je namreč tako narasla, da je bila voda za plavanje, reka, ki je ni bilo mogoče prebresti« (Ezk 47,5). Tudi opis »sodnega dne« vsebuje reko: »Ognjena reka je tekla in se izlivala pred njim« (Dan 7,10). Reke in vode v Svetem pismu lahko predstavljajo tudi življenjske preizkušnje in hude stiske, zato lahko najdemo tudi zapise o Božji zaščiti in pomoči: »Ko pojdeš

čez vodo, bom s teboj, ko čez reke, te ne poplavijo, ko pojdeš skoz ogenj, ne zgoriš in plamen te ne bo ožgal« (Iz 43,2). Pa tudi opisi izrednih Božjih intervencij in izrazov Božje naklonjenosti vsebujejo slike reke: »Glejte, nekaj novega storim, zdaj klije, mar ne opazite? Da, speljal bom pot skozi puščavo in reke skozi pustinjo« (Iz 43,19).

Obratno se tudi pri opisovanju »Božje jeze« ali pomanjkanja Božjega blagoslova Sveto pismo poslužuje prisposodbe reke: »Ti si razklal studence in potoke, posušil si neusahljive reke« (Ps 74,15). Ali: »Spremenil je reke v puščavo, izvire voda v suho pokrajino« (Ps 107,33). Sveto pismo pa reko uporabi tudi pri opisovanju blagodejnih učinkov vere v Boga oziroma v Božjega Sina Jezusa Kristusa, ko pravi: »Kdor veruje vame [Jezusa Kristusa], bodo, kakor pravi Pismo, iz njegovega osrčja tekle reke žive vode« (Jn 7,38). Ta izvir žive vode, ki je posledica vere, je hkrati posledica Božje dobrote, ki je orisana s pomočjo reke: »O Bog, kako dragocena je tvoja dobrot! Človeški sinovi se zatekajo v senco tvojih peruti. Opajajo se z obiljem tvoje hiše, v reki svo-

jih radosti jih napajaš. Zakaj v tebi je izvir življenja, v tvoji luči vidimo luč« (Ps 36,8-10).

Takoj na začetku v prvi vrstici Svetega pisma, ko Bog ustvari zemljo in nebo, se pojavijo »vode«, ki pa so brez oblike in brez smisla. A takoj sledi opisovanje, kako Bog izoblikuje posamezne smiselne stvari, med drugim tudi reko. Že v drugem poglavju Svetega pisma je pred nami raj, v katerem izvira reka, ki namaka vrt (1 Mz 2,10). Gre za opis neokrnjenega, neomadeževanega, nepokvarjenega, neizprijenega, nepotvorjenega sveta, v prenesenem pomenu bi rekli, da gre za opis »negrešnega« človeštva. S tretjim poglavjem Svetega pisma in vse do zadnjega poglavja pa se začne turobna zgodovina človeštva, ki se ves čas vrti okoli greha in krivde na eni strani ter Božjega odpuščanja in odrešitve na drugi strani. Od tretjega pa do zadnjega poglavja se Sveto pismo v splošnem ukvarja s problematiko, ki je nastala, ker je človek prenehal upoštevati Božji red, odstopil od svoje podrejene vloge ter vzel v svoje roke stvari, ki pripadajo Bogu. Vendar reka Božje dobrote, ki je začela teči v drugem poglavju, preden je človeštvo

zapustilo raj in odšlo svojo pot, stran od Boga, ni prenehala teči do zadnjega poglavja Svetega pisma. Ta reka, ki izvira v raju, ki priteče iz skale, ki privre izpod tempeljskega praga, ki vse ozdravlja in vse oživlja, ki teče iz svetišča, ki zmore odžejati dušo in duha, ki vseskozi narašča in poraja nove in nove izvire voda, ki tečejo v večno življenje – ta reka je sam Bog, Jezus Kristus, Božji Sin, ki so mu, ko je visel na križu, prebodli »stran in takoj sta pritekli kri in voda« (Jn 19,34). V tem pojavu, ne glede na to, ali vanj verjamemo ali ne, ko je iz telesa Božjega Sina pritekla voda, se skriva sporočilo o tem, kako je pomemben krst in posledično občestvo krščenih, to je Cerkev. Skupno obhajanje Gospodove večerje (obhajila) pa je izraz delovanja tretje božanske osebe, to je Svetega Duha.

Reka, ki je začela teči, ko sta človek in Bog še živela v medsebojni skupnosti, je tekla dalje tudi po tem, ko sta se človek in Bog razšla. Ampak ne samo to: ta reka Božje dobrote je kljub tej ločenosti z vsakim trenutkom bolj in bolj naraščala. Prerasla je vsako človeško naselbino, vsako goro in vsako zlo,

ki si ga je zamislil človek. Vendar, ko so po vesoljnem potopu vode odtekle, je človek nadaljeval svojo pot stran od Boga in zlo se je vrnilo. Reka, ki izvira v raj, pa je tekla dalje in ponovno začela naraščati. Vendar tokrat ni poplavila sveta, temveč se je zgodil vesoljni potop Božjega srca. Ta reka je preplavila prebivališče Boga, nebesa, ki so postala tako težka, da so se spustila med nas, ljudi. Božji Sin, poosebljena Božja dobrota, izvir življenja, izvir reke žive vode, je prišel »preobremenjen« z neslutnim Božjim sočutjem in usmiljenjem, ki teče kakor reka. Reka Božje dobrote, s katero je bilo preplavljeno Božje srce, je prerasla čez vse meje, čez ves greh in vse zlo, ter na križu predrla Božje srce. Božje ljubezni ni bilo mogoče pogasiti in reke Božje dobrote ni bilo mogoče ustaviti: Bog se je kot jagnje, ki ga peljejo v zakol, daroval za grehe vsega sveta, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje. Bog je dovolil, da mu je bilo prebodeno srce, da bi videli, da je pri Bogu izvir življenja, izvir večne reke, ki vse očisti, vse prenese, vse prestane, vse ozdravi, ki nikoli ne mine. Kajti kdor se rodi iz vode in Duha, pride v Božje

kraljestvo, to je v raj, nazaj v skupnost z Bogom.

Reka Božje dobrote, ki je začela teči, preden je človek spoznal bolečino in žalostno usodo samote, teče in narašča z vsakim trenutkom. In na koncu Svetega pisma je ponovno tu ta reka žive vode, ki je bleščeča kakor kristal in izvira od prestola Boga, ki je bil kakor jagnje žrtvovan na križu zaradi prevelike ljubezni do človeka.

Reka v zadnjem poglavju Svetega pisma predstavlja skupaj s svojo okolico enega najlepših, če ne kar najlepši prizor, opisan v Svetem pismu. Splača se ga prebrati: »Nato mi je pokazal reko žive vode, bleščečo kakor kristal, ki je izvirala od prestola Boga in Jagnjeta. Po sredi njegove ulice in na obeh straneh reke pa raste drevo življenja, ki dvanajstkrat rodi in daje svoj sad vsak mesec. Listje tega drevesa je zdravilo narodom. Nobenega prekletstva ne bo več. V njem bo prestol Boga in Jagnjeta, ki mu bodo služili njegovi služabniki. Gledali bodo njegovo obličje in njegovo ime bo na njihovih čelih. Noči ne bo več in ne bodo potrebovali ne luči svetilke ne sončne luči, kajti razsvetljeval jih bo Gospod

Bog in kraljevali bodo na veke vekov.« (Raz 22,1-5). To je prizor odrešenja, prizor večnega življenja, prizor ponovno vzpostavljenega medsebojnega odnosa človeštva in neminljivega ljubečega Boga. To je prizor

ozdravljenja človeštva od vseh bolečin, grozot in krivde. To je prizor veselja in večnega miru v Božji navzočnosti.

Ali se dobimo ob tej reki?

dr. Daniel Brkič
Vaše srce naj se
ne vznemirja

Dr. Daniel Brkič je pastor
Evangelijske cerkve
Dobrega pastirja Novo
mesto in profesor na
protestantski Teološki
fakulteti Univerze v
Zagrebju.

Jezusove besede – vaše srce naj se ne vznemirja (Jn 14,1) – lahko poimenujemo *zadnji Jezusov blagor*. Prve blagre je izrekel na gori Blagrov. *Vaše srce naj se ne vznemirja*. Ali lahko slišimo kaj lepšega? To je najbolj učinkovito zdravilo za najstarejšo in najhujšo bolezen – za srčno bolezen. Jezus ni govoril o kardiologiji, o medicinski vеди o srcu in srčnih boleznih. Zdravilo za srce je vera v Boga. Zato je nadaljeval: Verujte v Boga, tudi vame verujte! Svet, v katerem živimo, je tesnoben, poln strahu, zaskrbljenosti in dvomov. Gospodarski trgi rastejo in padajo, zaposlenost niha, kon-

flikti naraščajo, vse več mladih se samopoškoduje, apatičnost in samomori so v porastu, nara-va grozi človeštvu. Nenehno se srečujemo z dogodki, na katere nimamo vpliva. Prihodnost postaja negotova. Najresnejši problem družbe je popoln razpad odnosov med ljudmi, popolna odtujenost. To se dogaja povsod; nestrinjanja v družini, med prijatelji, sodelavci, sosedi, državami, verniki. Razlog za to je sebičnost. Svet ponuja rešitev, a rešitve ni. Zato Jezus pravi: *Vaše srce naj se ne vznemirja. Verujte v Boga in tudi vame verujte!*

Notranji srčni mir, Božji mir, ni odsotnost zunanjega konflikta, spora, vojne, težav, žalosti, stisk, bolečin. Ta mir nima zveze s čustvi, razpoloženjem, okoliščinami, ampak z odnosom. Zato je cerkveni oče Avguštin že zdavnaj zapisal: »Naše srce je nemirno, dokler se ne spočije v tebi, Bog.« Jezus Kristus je Knez miru. On je naš mir. Stara Cerkev je učila, da miru nimamo, če ne izvršujemo Božje volje. Zdravilo za nemir je kesanje, vrnitev k Bogu. Beseda *mir* je bila med stariimi narodi oblika pozdrava. Izraelci se še vedno tako pozdravljajo. Stara hebrejska be-

se da *shalom* je zelo bogata. Označuje dobre odnose med ljudmi, družinami, narodi, predvsem pa med človekom in Bogom. Nasprotje besede *shalom* ni vojna, ampak uničeni odnosi. Zato je Gospod Jezus po svojem vstajenju od mrtvih učence pozdravil z besedami: Mir vam bodi! Ni šlo za formalnost, ampak za vzpostavljen odnos z Bogom. Tak mir ni od tega sveta, ampak je sad Svetega Duha. Božji mir spremlja jasna prisotnost Svetega Duha, zato je takrat vanje vdihnil Duha. Mirovniki so v službi Svetega Duha. Mir je stanje srca. Serafim Sarovski je rekel: Imej mir v svojem srcu in tisoči okoli tebe bodo rešeni. Mir ni razkošje, ampak je nuja. Sploh v današnjem svetu naglice, ko vsi zahtevajo našo pozornost, čas in energijo. *Vaše srce naj se ne vznemirja.*

To mora slišati tudi današnja svetovna družba. Pestijo nas strahovi, zaradi katerih ponoči ne moremo spat. Bojimo se neuspeha in zavrnitve. Izogibamo se resnim zvezam. Nočemo tvegati. Preveč smo ranljivi. Bojimo se posmeha, samote, sprememb. Ne upamo si povedati, kdo smo v resnici, ker nas je strah, da nas ne bodo imeli

radi in ne bomo zadostili pričakovanjem drugih. Zato se naučimo smehljati tudi, ko nismo srečni. Majhna skupina Jezusovih učencev je sedela za mizo pri zadnji večerji, a v njihovih srcih je bil nemir. Vznemirjeni so bili zaradi skrivnostnega Judeževega odhoda, pa tudi zaradi Jezusove napovedi, da bo le še malo časa z njimi, da odhaja tam, kamor oni ne morejo iti, in tudi zaradi Jezusovega opozorila Petru, da ga bo trikrat zatajil. Kazalo je tudi, da se njihova judovska pričakovanja glede častnega Jezusovega mesijanskega kraljestva ne bodo izpolnila. Zato jim je Jezus rekel: *Vaše srce naj se ne vznemirja.* Kot bi ponovil besede njim znanega preroka Izaija: »Kdor ti je predan, mu ohranjaš mir, mir, ker zaupa vate.« (Iz 26,3) Vera je edino zanesljivo zdravilo za vznemirjeno srce. Zato Jezus tudi današnji svetovni družbi pravi: *Vaše srce naj se ne vznemirja. Verujte v Boga, tudi vame verujte!*

Bral sem o natečaju za mojstrovino, ki naj bi likovno izrazila mir. Domišljija umetnikov je bila neverjetna. Na dan objave so likovni kritiki pregledali prispele slike. Napetost je rastla in le dve sliki sta prišli v ožji izbor.

Slike, kako otrok mirno spi v materinem naročju, so bile najštevilčnejše. Občutek miru je pričarala tudi slika, ki je uprizarjala ovce, ki so poležavale ob mirnem jezeru, medtem ko se je s sončnim zatonom na zemljo spuščala spokojna noč. Že se je zdelo, da bo avtor te slike zmagovalec, a je sledilo preseñčenje. Zmagala je slika, ki je uprizarjala skalnat prepad, besneče in peneče se slapove, nad katerimi so sredi neurja švigale goreče strele. Na ozadju slike je umetnik uprizoril grozeče črno in hladno jamo, ki golta. Nad takšnim viharnim breznom je naslikal tanko vejico, na kateri je drobena ptica zgradila gnezdo, v katerem so počivali njeni malčki, nič slabega sluteč. Mir je stanje duše. Je stanje srca. To je najbolj vesela in najboljša novica.

Današnji človek beži sam od sebe. Boji se lastne sence in teče na vse strani, da bi se je znebil. To je počel tudi človek, ki se je bal lastne sence, zato je hitro tekkel, da bi ji ušel, a je bila stalno za njim, nakar se je prestrašen mrtev zgrudil. Žal ni prepoznal preproste rešitve. Le umakniti bi se moral v senco velikega drevesa in pod drevesom bi tudi njegova lastna sen-

ca izginila. Človekov duh je podnevi in ponoči vznemirjen in ustrahovan. Zbegani smo in pod stalnim stresom. Poskušamo vse, a ker miru ni v nas, ga ne moremo najti niti zunaj sebe. Zaskrbljenost je največji sovražnik notranjega miru. Strah

nas je paraliziral. Zgodba govori o smrti, ki se je s koso v roki nekam namenila. Ljudje na polju so jo spraševali, kam gre. Rekla je, da gre v mesto, da bo nekdo umrl. Ko se je vračala, so jo vprašali, zakaj se je zlagala, kajti umrlo jih je mnogo.

Odgovorila je, da jih ni umorila ona, ampak strah. Namreč umrli so zaradi strahu. Zato so tako pomembne Jezusove besede: *Vaše srce naj se ne vznemirja. Verujte v Boga, tudi vame verujte!*

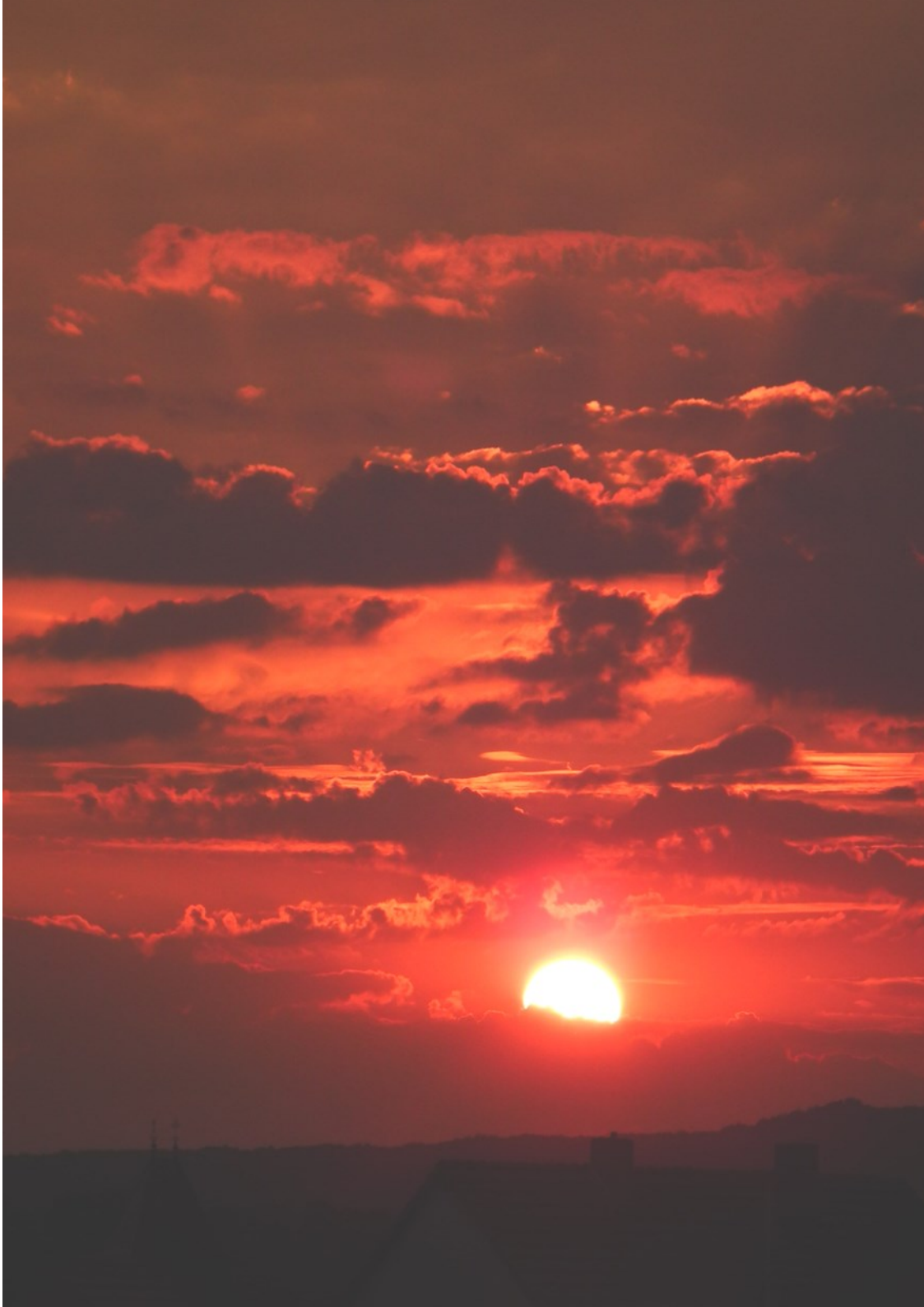
V trpljenju iščemo Boga

Največji preizkus integritete kristjana je, kako se odziva na trpljenje. Nič ne razkrije človeka hitreje kot težave in bolečina. To je eden od razlogov, zakaj Bog to dopušča.

Kristjani smo kot čajne vrečke; okolica ne ve, kakšni smo znotraj, dokler nismo v vroči vodi. Dokler živimo na tem planetu, bomo trpeli. Imeli bomo težave, bolečine. Vprašanje je, kako se s tem soočiti. Helen Keller je imela prav: »Čeprav je svet poln trpljenja, je tudi poln blagoslova.« Trdila je, da lahko zaradi svoje slepote vidi Boga.

V trpljenju iščimo Boga. Ne sprašujmo: »Zakaj se mi to dogaja?« Namesto tega vprašajmo: »Bog, kaj me poskušaš s tem naučiti?«

Vir: medmrežje
Prevod: uredništvo

Katja Lipičnik **Svet brez Boga**

Katja Lipičnik je sociologinja in učiteljica ter glasbena animatorka veroučnih otrok v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Živimo v družbi, v kateri ljudje težimo k svobodi, neodvisnosti, samostojnosti. Vse nam je na dosegu rok. Stvari kupimo, še preden si jih dejansko res zaželimo. Imamo vse, kar potrebujemo, in še več.

Po drugi strani pa skorajda več ne potrebujemo zdravnikov, saj si znamo že sami postaviti diagnozo. Tudi učiteljev v šolah ne potrebujemo, saj smo že dovolj učenj. Ne potrebujemo prijateljev, saj niti nimamo časa zanje. Prav tako ne potrebujemo duhovnikov, saj lahko sami beremo Sveto pismo. Cerkve tudi ne, saj lahko molimo doma. In končno ne potrebujemo niti Boga, saj tako in tako pravijo: »Pomagaj si sam in Bog ti bo

pomagall!«

Vse, kar sem naštel, je morda res. Lepo je biti samostojen in imeti kontrolo nad vsako situacijo. Ampak če res ne bi potrebovali zdravnikov, učiteljev in duhovnikov – ti poklici sploh ne bi obstajali. Pač bi imeli samo frizerje, avtomehanike in keramičarje...

In če res ne bi potrebovali prijateljev, skupnosti in Cerkve, bi ljudje pač živeli kot volkovi samotarji. In končno, če res ne bi potrebovali Boga, bi bili verjetno kot živali in bi nas vodil samo naš nagon, ne pa tudi želja po zadovoljevanju potreb višjega reda – po izobraževanju, estetiki in duhovnem življenju. Ali pa bi bili kot roboti, brez čustev in srca in bi nas vodila samo logika in razum.

Ljudje smo duhovna bitja, to nam je zapisano v našem DNK. Tudi ljudstva, ki se niso nikoli srečala z našim krščanskim Bogom, imajo težnjo po tem, da slavijo nekaj ali nekoga. Ljudje smo bitja, ki potrebujemo ljubezen, bližino in, da bi naše življenje bilo res polno, potrebujemo Boga.

Kristjani imamo privilegij, da poznamo Boga, ki je več kot

samo Bog, ki je tudi naš Oče in naš prijatelj, naš tolažnik, naš svetovalec. Zaradi njega smo odkupljeni. Od njega smo ljubljeni. Njemu smo dragoceni, vredni!

Čeprav je naslednja vrstica morda že tisočkrat povedana, jo bom navedla znova:

»Bog je namreč svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor veruje vanj, ne pogubil, ampak imel večno življenje. Bog na-

mreč svojega Sina ni poslal na svet, da bi svet obsodil, marveč da bi se svet po njem rešil. Kdor vanj veruje, ne bo obsodjen; kdor pa ne veruje, je že v obsodbi, ker ne veruje v ime edinorojenega Sina Božjega.« (Janezov evangelij 3,16-18)

In če smo zaradi Božje milosti vredni Božje ljubezni, je tudi Bog vreden, da ga skupaj slavimo ter mu izkažemo vso slavo, čast in oblast!

Ace Arsov **Razmišljanje o** **odnosu do** **prostega časa**

Ace Arsov je pastor
Evangelijske cerkve
Logos na Bledu ter
voditelj Društva Doulus
za pomoč zasvojevcem in
njihovim svojcem.

Kjerkoli smo v kateremkoli času, nenehno verujmo, ljubimo, častimo, molimo, služimo, povečujemo in se zahvaljujmo večnemu Bogu.

V Svetem pismu je omenjen marsikateri čas, le prosti čas ne. V Pridigarju, beremo: »Vse ima svojo uro, vsako veselje ima svoj čas pod nebom: Je čas rojevanja in čas umiranja, čas sajenja in čas ruvanja nasada. Je čas pobijanja in čas zdravljenja, čas podiranja in čas zidanja. Je čas jokanja in čas smejanja, čas žalovanja in čas plesanja. Je čas zametavanja biserov in čas zbiranja biserov, čas objemanja in čas odte-

govanja objemanju. Je čas pridobivanja in čas zapravljanja, čas hranjenja in čas zametavanja. Je čas paranja in čas šivanja, čas molčanja in čas govorenja. Je čas ljubezni in čas sovraštva, čas vojne in čas miru.« (Prd 3,1-8) Prosti čas pa ni omenjen. Kako to, saj v življenju ne moremo biti prosti od vsega in vseh? Obstaja nevarnost, da z umikanjem v »prosti čas«, preprosto postajam sam. Vedno manj moči imam, da bi se z vsem, kar me obdaja, ukvarjal odgovorno in uspešno uresničil svoje dolžnosti, se spraševal, kaj lahko še storim. Počasi se mi vse zdi nepotrebno, prenaporno in celo nevarno.

Danes je prosti čas zapolnila industrija prostega časa. Tudi kristjan se znajde v paradoksnih situacijah, ko se mu zdi zapoved praznovanja, naj se sreča s svojim Bogom, pretežka. Istočasno pa gremo vsepovsod in počnemo vse, kar menimo, da sodi v prosti čas. Človek pač mora nekoga ubogati in mu pripadati, ali želi ali ne. Zato je pomembno, komu podarjamo svoj čas in pripadnost. Prosti čas je tudi sicer pojmovan kot funkcija dela oziroma funkcionalnosti. Človek ima prosti čas, da bi

lahko potem spet delal.

Prosti čas dojemamo kot vrednoto, ki se nam zdi kot neosvojeno področje. To izvira iz dobe razsvetljenstva in je prva reakcija na industrializacijo, torej na vedno manj prostega časa. V današnji dobi pa je prosti čas bolj kategorija kulture in dostojnega življenja.

Prosti čas je čas svobode. To ni čas, ko človek nima kaj početi ali pa lahko počne karkoli, ampak je čas največje zadolžitve. Kajti najvišja oblika prostosti je ta, da sprejemem zadolžitve, ki mi jih nalagata svoboda in zvestoba.

Srce prostega časa oziroma prostosti je zgled. Ker mladi v času največje prostosti ne vidijo zgleda prostosti, ampak samo prostost, ki je, žal, prazna, se dogaja, da tudi dobro učenje in vzgojni uspeh postaneta pogojni refleksi. Tudi pogoste počitnice, po drugi strani pa natrpani urniki vodijo v smer tako imenovanega »fahidiotizma«. To pomeni, da taka oseba ne prevzema svoje družbene vloge, ampak postaja tudi na svojem strokovnem področju moralno indiferentna in sitna. Takšen posameznik tudi svojo prostost

slabo prenaša in ne opazi, da ima to vpliv na druge. Zelo težko vidi smisel svojega dela.

Že sama misel na to, da bo prostega časa nekoč konec, lahko zagreni še tako lep prosti čas. Treba se je ozreti na Boga in uvideti, kako se je on obnašal, ko je imel »prosti čas«. »Bog je blagoslovil sedmi dan in ga posvetil, kajti ta dan je počival (ni delal) od vsega svojega dela, ki ga je storil, ko je ustvarjal.« (1Mz 2,3) Čeprav Bog nima prostega časa, si je vendar določil dan, ko ni opravljal ustvarjalnega dela.

Ob takšnem počitku se znajdemo le v Gospodovi prisotnosti. Ne gre le za prosti čas, ampak za mnogo več; gre za praznik, za blagoslov in posvetitev vsega nadaljnjega dela. Praznik je za človeka vedno prilika, da odkrije svoje darove in priložnosti za ustvarjalnost. Ustvarjalnost ni samo stvar človekovega dela, ampak tudi počitka, kajti Gospod Bog je Gospodar časa. Ko je Bog naročil faraonu, naj izpusti Izraelce, je naročil, naj gredo darovat Gospodu (2 Mz 5,3). Praznik je priložnost za veselje, dan za domišljijo in sanje, kajti vsi prazniki so Gospodovi. Praznik postavlja tistega,

ki praznuje, v realnost, saj mu postavlja vprašanja o njegovem upanju, idealih in zvestobi zastavljenim ciljem. Ko si vzamemo »prosti čas«, to ne pomeni biti prost od Gospodove prisotnosti.

Potem pa so tu še prazniki, ko smo prosti od službe/šole in ostalih obveznosti. Prazniki so Božja ponudba in povabilo k soudeležbi pri dokončevanju stvarstva in pripravi na novo. Po praznikih se Bog razodeva kot »Bog z nami«. Prazniki predpostavljajo zaupanje v smiselnost življenja in zaupanje v dokončno zmago dobrega in resničnega. Tako se krepi prepričanje, da ima vsak nekaj lepega in dobrega v sebi. Ni več potrebe po medsebojnem primerjanju, ampak po srečevanju. Če prihajamo skupaj na praznik, si imamo tudi vedno veliko za povedati. Drugače je, če ljudje prihajamo skupaj zato, ker moramo priti. Potem Božje lepote več ne doživljamo kot daru. Praznik mora biti dan veselja in prostosti. Če tega ni, ni hvaležnosti, čaščenja, prošnje. Kdor v prazniku odkrije dar prostosti in zvestobe, postaja svetišče in prostor Božjega počitka. Če je praznik samo človeška iznajdba, v njem ni ničesar

Božjega in hitro postane le karikatura. Ko tako vneto govorim o praznikih, ne govorim o pustih religioznih praznikih, ampak o nedeljskih srečanjih, o spominu na rojstvo, smrt in vstajenje Gospoda Jezusa Kristusa.

Ni vseeno, kakšen je odnos med praznikom in vsakdanjikom. Človek-delavec počiva samo zaradi utrujenosti, torej zato, da bi lahko spet delal. Njegov počitek ni ustvarjalen, ampak je samo regenerativen. Tam ni govora o prazniku, ampak samo o prostem času. Čas je prisilno merilo in nikoli ni praznik. Praznik je osvoboditev časa. Praznik ima smisel v sebi. Ali je praznik samo počitek po napornem delu? Potem ne sme trajati predolgo, da ne postane dolgočasen. Če je praznovanje obeleženo s žretjem in popivanjem, si postavimo vprašanje, ali je to še vredno praznika. Se pa nekateri praznikov bojijo zaradi osamljenosti, drugi pa zaradi novih napetosti.

Veliko vprašanje je, kako ob tolikih krivicah, nesrečah in tolikšnem številu neodrešenih praznovati. Izraelci so pokazali, da so prazniki predvsem dnevi hvaležnega spominjanja, vr-

hunci zgodovine. To je izraz zaupanja, da bo na koncu zagotovo slavilo zmago dobro in resnično. Praznovanje je bilo vir upanja, da so se lahko soočali s težavami. Kdor je sredi trpljenja pripravljen na sopotništvo in sočutje s tistim, ki trpi, mora z njim tudi praznovati. Kristjani praznujemo največji praznik, ki je velika noč. To je bil strašen dogodek, istočasno pa znamenje najgloblje solidarnosti Boga s človekom. Velika noč je razbila vezi greha, največjo oviro za resnično praznovanje.

Krščanski prazniki so v veliki

meri v povezavi judovske skupnosti med Bogom in ljudmi. Vedno so prilika za spominjanje in nikoli za utapljanje v jedi in pijači, čeprav niso bili brez pogrjenske mize (3 Mz 23,37). Pravo praznovanje je vedno tudi prilika za smeh, zdrav humor in sproščeno veselje. To ni podobno oktoberfestu, kjer je prvi in zadnji smisel vsega jesti in piti. Vsak človek, dogodek, kraj, minuta, prosti čas, ki v nas prebudi doživetje, da je Bog človekov prijatelj, je naša vez z Bogom in vez, ki druge povezuje z Bogom.

Lea Brkič

Dan zahvale, ko mi ni do zahvale

Lea Brkič je voditeljica veroučnih aktivnosti ter animatorka in moderatorka na področju družbenih dejavnosti v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

Krščanska tradicija je, da eno nedeljo v letu posvetimo temu, da se na poseben način Bogu zahvalimo za vse, kar od njega prejemo. To nedeljo imenujemo zahvalna nedelja ali dan zahvale.

V ZDA in še nekaterih državah je dan zahvale državni praznik. Osrednji in najpomembnejši del tega praznika je tradicionalna zahvalna večerja z izbranimi jedmi. Ameriška tradicija zahvalnega dneva sega v leto 1621, ko so evropski priseljenci skupaj z ameriškimi Indijanci praznovali dobro letino. Ameriški Indijanci naj bi evropskim priseljencem dajali hrano, da so le-ti lahko zaradi slabe letine

prejšnjega leta preživelimi zimo.

George Washington je leta 1789 z naslednjimi besedami pozval ljudi k hvaležnosti: »Dolžnost vseh narodov je priznati previdnost vsemogočnega Boga, izvrševati njegovo voljo, biti hvaležen za njegove dobrote in ponižno prositi za njegovo varstvo in naklonjenost. Oba domova kongresa sta me prosila, da ljudem ZDA priporočim dan javne zahvale in molitve, ki naj bi ga praznovali tako, da s hvaležnim srcem priznavamo naklonjenost vsemogočnega Boga.«

Tudi Judje praznujejo dan zahvale na poseben način. Ta praznik imenujejo šotorski praznik ali Sukot. Traja en teden in v tem času se spominjajo, kako je Bog štirideset let skrbel za njihove prednike, ko so potovali po puščavi v obljubljeni deželo. V spomin na to postavijo šotore na svojih vrtovih ali ob sinagogah, tam tudi uživajo hrano in spijo, če so vremenske razmere ugodne.

Dan zahvale naj bi bil vsak dan v našem življenju. Zahvala ali hvaležnost ima globok duhovni pomen. Mehča naše srce in ohranja naš pogled usmerjen

na Boga, ki je izvir vseh darov. Hkrati je hvaležno srce odprto za Svetega Duha, kar nam omogoča duhovno rast.

Včasih se nam zdi, da je Bog oddaljen ali je tiho. Takrat se naša čustva veselja, empatije, žalosti in jeze spremenijo v monotonost in dolgočasje. V takšnih trenutkih nimamo želje, da bi se Bogu zahvaljevali. Ni tudi nujno, da takrat doživljamo kaj hudega ali težkega. Le občutek imamo, da je Bog oddaljen, in da je naše življenje pusta rutina. Tudi starozavezni kralj David se je velikokrat tako počutil, čeprav je doživel veliko izjemnih dogodkov z Bogom. Že kot majhnega dečka ga je Bog uporabil, da je premagal na videz nepremagljivega velikana Goljata. Sledili so še številni dogodki, zaradi katerih je imel veliko razlogov za zahvaljevanje. A v njegovem življenju so bili tudi trenutki, ko je imel za Boga veliko vprašanj in se mu je zdelo, da ga Bog ne sliši. Opis njegovega takšnega počutja beremo v Psalmu 13, ki ima zanimiv naslov: Kako dolgo?

Kako dolgo?
Doklej, Gospod,
me boš vedno pozabljal?
Doklej boš skrival svoje obličje

pred mano?
Doklej bom moral
dajati nasvete v svoji duši,
nositi bolečino v svojem srcu
dan za dnem?
Doklej se bo moj sovražnik
povzdigoval nad mano?

Poglej, usliši me,
Gospod, moj Bog,
razsvetli mi oči,
sicer zaspim do smrti,
sicer bo moj sovražnik rekel:
»Premagal sem ga,«
moji nasprotniki se bodo
radovali, ker sem omahnil.

Jaz pa zaupam v tvojo dobroto,
moje srce se raduje,
ker si me rešil.
Peti hočem Gospodu,
ker mi je povrnil dobro.«

Ali ni Davidovo vprašanje »kako dolgo« velikokrat tudi naše vprašanje? Toda David ni ostal samo pri vprašanju. Ne glede na to, da se mu je zdel Bog oddaljen, ga je ponovno prosil za pomoč, saj s tem ni imel kaj izgubiti. Toda v zadnjih dveh vrsticah psalma se zgodi preobrat. Po vprašanjih v začetku psalma in prošnji v sredini psalma se zgodi »dan zahvale« na osnovi vnaprejšnjega zaupanja Bogu. Ravno to ga je ponovno vrnilo v Božjo bližino.

Bog zanj več ni bil oddaljen, čeprav se še ni zgodilo, kar je pričakoval. Ponovno se je spomnil, da je Bog zvest, saj je to že velikokrat doživel.

Če smo se pripravljene Bogu zahvaliti tudi takrat, ko se nam zdi, da je daleč od nas, potem nas ravno hvaležnost vrača v tesnejši odnos z Bogom. Ne gre za to, da potlačimo svoja čustva in se pretvarjamo pred

Bogom, saj nas on tako in tako pozna. Potrebno je le naše iskreno priznanje: »Bog, zdi se mi, da si daleč od mene, da me sploh ne slišiš. Vendar ti še vedno zaupam in se ti zahvaljujem, ker me sprejemaš takšnega, kot sem.«

Še nekaj misli o hvaležnosti in zahvaljevanju:

»Zahvala bo pritegnila naša sr-

ca k Bogu in nas držala združene z njim. Odvzela bo našo pozornost nase in dala prostor Svetemu Duhu v naših srcih.« (Andrew Murray)

»V vsakdanjem življenju se komaj zavedamo, da prejmemo veliko več kot dajemo, in da le s hvaležnostjo postane življenje bogato.«
(Dietrich Bonhoeffer)

»Godrnjanje in hvaležnost sta za Božjega otroka v nasprotju. Bodi hvaležen in ne boš godrnjal. Godrnjaj in ne boš hvaležen.« (Billy Graham)

»Srečni trenutki - hvali Boga. Težki trenutki - išči Boga. Tihi trenutki - časti Boga. Boleči trenutki - zaupaj Bogu. Vsak trenutek - hvala Bogu.«
(Rick Warren)

Tjaša Golobič Štucin Teden otroka

V mesecu oktobru, od 2. do 6. oktobra, je potekal Teden otroka, program, ki ga že od leta 1954 organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije. Letošnji teden otroka je potekal pod geslom *Zakaji in zatoji radovednosti*, saj se najpogosteje otroško vprašanje začne z besedo zakaj, odgovor pa se najpogosteje začne z zato.

Ljudje se sprašujemo veliko stvari, kot na primer: »Kaj bomo jedli jutri? Kje bomo preživeli počitnice? S kom se bomo poročili? Kje bomo našli zaposlitev?« Sprvašujemo pa se tudi o stvareh, na katera ne najdemo odgovora tako zlahka.

Na svoje zakaje in temeljna vprašanja o življenju, kot so: »Kdo sem?«, »Zakaj sem?«, »Sem sam?«, lahko odgovorimo z besedami Svetega pisma, ki pravi, da je naše življenje podarjeno od Boga in je on sam sodeloval pri začetku let tega ter da je Bog vedno z nami (*Psalm 139,13-17*). V tem primeru je lahko naša radoved-

nost potešana in naša varnost ponovno vzpostavljena. Kajti, če je Bog darovalec mojega življenja, če so mu znani vsi moji dnevi in me v vsakem trenutku obdaja njegova prisotnost, potem je resnično vsemogočen, moje življenje pa ima smisel in namen.

Ko je vzpostavljena varnost, se lahko gradi odnos. In kako čudovit v svoji modrosti in razumevanju je Bog. Poslal nam je Jezusa, da nam pokaže, kakšno je Božje srce. Da bi z nami imel domač, pristen in živ odnos. Jezus je velikokrat rekel učencem, naj ne skrbijo za vsakdanje reči, saj imajo Očeta, ki skrbi za njih, ki ima preštete celo vse lase na njihovih glavah. Pri Bogu je torej vselej »teden njegovega otroka«.

Zbrani v Jezusovem imenu, ustvarjeni smo po Božji podobi, oblikovani po njegovi roki, ki nas vzdržuje in vodi v vsakdanjih življenjih. Zato lahko v zaupanju pridemo pred Boga, mu izročimo svoja življenja in z veselimi srcem preštujemo njegove dobrote. Kajti vse dobro prejemo iz Božje roke, hudo pa nam pomaga prenašati, saj vedno skrbi za nas.

Lindy Keffer **Kaj se je zgodilo** **z resnico?**

Lindy Keffer je vodja komunikacij v cerkvi First Presbyterian Church v središču Colorado Springsa v ZDA.

V današnjem svetu prisegamo relativizmu, zato imamo absolutno resnico za zastarelo in jo obravnavamo kot pravljico. Verjamemo v načelo: »Verjemi, kar hočeš. Naredi, kar želiš.« Zame je to zastrašujoče. Kaj se je zgodilo z resnico? Danes je postala resnica slaba reč, zato svet več ni urejen. Nekoč so moralne odločitve sprejemali na osnovi Božjega, nadnaravnega, absolutnega. Vsi niso verovali v Izraelovega Boga, a zgodovina kaže, da je vsaka civilizacija iskala resnico v nadnaravnem svetu.

Družbe, ki niso priznavale edinega pravega Boga, so bile resnici bližje, kot ji je blizu današnja družba. To potrjujejo besede apostola Pavla. Ko je stopil

na sredo Areopaga, je spregovoril: »Možje Atenci! Po vsem, kar vidim, ste zelo pobožni. Sprehajal sem se po vašem mestu in si ogledoval vaše svetinje. Ob tem sem opazil tudi oltar z napisom »Nepoznanemu bogu«. Kar vi častite, ne da bi poznali, vam jaz označim.« (Apd 17,22-23) Oltar, ki so ga zgradili, je pokazal, da iščejo resnico. Čeprav so imeli filozofe, ki so o resnici govorili, so resnico pogrešali. Danes gradimo oltarje, ki niso namenjeni iskanju resnice.

Zmešnjava je nastala zato, ker smo se osredotočili na človeka, ne pa na Boga. Takšne ideje so sprva mikavne. Imamo se za edinstvene in povečujemo sebe in svoje znanje, da bi izboljšali svet. Ta ideja je zveneča, a zelo problematična, kajti znanost lahko odkrije resnico samo v naravnem svetu, torej pri stvareh, ki jih je možno preizkusiti in dokazati. Toliko smo zaslepljeni, da smo začeli verjeti, da je fizični svet vse, kar obstaja. Ker več ne verjamemo v nadnaravne standarde, moramo izumljati podlago za svoje moralne odločitve. Žal je takšna resnica lažna. Ko se soočimo z rečmi, ki jih znanost ne more dokazati, si ne znamo odgovo-

riti. Ko iščemo rešitev, je preprosto ne najdemo.

Znanost je koristna in dobra, vendar ni vir resnice. Seveda obstajajo resnične zakonitosti, na primer zakon gravitacije. Toda na takšnih zakonitostih moralna ne more temeljiti. To lahko velja za jabolka, ki jih vržemo v zrak, da potem padejo na zemljo. Če ni podlage za moralne odločitve, kje jo potem najti takrat, ko znanost in razum odpevata. Govorimo, da če nečesa ne moremo videti, slišati, vohati, okusiti, otipati, preizkusiti, ne obstaja. Toda na svetu je več reči, ki jih znanost ne more dokazati, kot pa reči, ki so nam znane. Tudi naši občutki so omejeni in ne morejo biti merilo odločanja.

V bistvu živimo brez resnice. Če bi se v gozdu izgubili, bi dali vse od sebe, da bi našli pravo pot. Zakaj potem tavamo naokoli brez Boga, ki je edina absolutna resnica. Ker smo toliko časa brez resnice, smo izgubili tudi upanje nanjo. Boga smo vrgli skozi okno.

Kristjanom se očita, da naša vera temelji na slepi veri. Ali je to res argument? Vera v Boga prinaša več dobrih razlogov zanjo, kot pa nevera. Mnogi pravi-

jo, da ker Boga ne moremo dokazati, Bog ne obstaja. Toda to ni dokazljivo z znanostjo in razumom. Kajti znanstveniki morajo priznati, da obstaja mnogo reči, ki jih ne morejo dokazati, kar pomeni, da tudi njim preostane le vera. Imamo veliko predstav in dokazov o dinozavrih, a kljub temu imamo glede njih veliko odprtih vprašanj. Za obstoj Boga obstaja več dokazov, kot pa za obstoj dinozavrov.

Ali obstajajo resnice zunaj Svetega pisma? Da, obstajajo; resnica o gravitaciji, aerodinamiki, fotosintezi ..., pa vendar je to premalo. Resnica je na voljo vsem, ki jo iščejo v Jezusu Kristusu, ki je vidno razodetje nevidnega Boga. Predstavil se je: »Jaz sem resnica ...« (Jn 14,6) Kot resnica, ki edina osvobaja (Jn 8,32). In ta velja za večno.

Prevod: uredništvo
Vir: medmrežje

dr. Daniel Brkič
Reformacija je
bila nujna,
toda ...

Pol tisočletja po začetku veherentne Luthrove reformacije Cerkve v Wittenbergu leta 1517 si moramo priznati, da je bila reformacija nujna, a tudi, da je obema stranema, protestantski in rimokatoliški, spodletelo. Pol tisočletja kasneje imamo več tisoč razdrobljenih ločin in vsak dan nastajajo gibanja novih krščanskih alternativ, saj gre za neskončno cepitev. Res, da drug drugega ne ubijamo, a je definicija »kristjan« še vedno konkurenčna. Tako kot takrat – protestanta Luther in Zvingli sta se prepirala, rimska Cerkev pa je Luthra izobčila. Začela se je tridesetletna verska vojna, hujša od prve in druge svetovne vojne. Vojne v imenu Boga so najhujše, ker jih motivira krinka svetosti.

Petsto let po ognjeviti in siloviti reformaciji smo izgubili cerkvenost, Sveto pismo, edinost, tišino, lepoto, mir. Žvrgolenje wittenberškega slavčka, genialnega Martina Luthra, se je prav

tako sprevrglo v žalostinko postkrščanske sekularne družbe. Delamo se, kot da je razdeljenost Cerkve normalna, celo zdrava in Bogu všečna. V resnici smo eni in drugi slepi in ne vidimo, da živimo med ruševinami, kajti sekte so kot insekti na ranah razdeljene Cerkve. Zadnji čas je, da Cerkve delujemo povezovalno. Evangelij je viden v Božji obljubi, da bo potomec Abrahamovega semena združil narode, ki so bili razdeljeni in razkropljeni v Babelu, v novo Božje človeštvo, ki je Kristusova Cerkev. Čas je, da se pridružimo Jezusovi velikodušni molitvi: »Oče, da bi bili vsi eno.«

Toda kako, ko hoče biti tudi v Cerkvi vsak svoj nepreklicni samodržec! Malikujemo moč, medtem ko je Božja vrlina šibkost, kar je za sodobni um moteče in zasmehujoče. Današnja manipulativna družba ima šibkost za spodrslijaj in slabost. Toda krščanstvo ne sme malikovati moči. Bog, najmočnejše bitje v vesolju, se je spustil dol k ljudem. Božje učlovečenje krščanstvo bistveno ločuje od drugih religij. Bog k nam ni prišel kot superjunak. To se sliši noro. Zakaj nočemo biti šibki? Zakaj nočemo ljubiti svojih so-

vražnikov, če že nočemo zanje umreti? Druga Oseba svete Trojice se je odrekla oblasti in je končala kot nedolžna žrtev v rokah brutalne oblasti. Ali lahko naša logika temu sledi? Priznam, da to zveni patetično, absurdno in bogokletno, a vendar se je res zgodilo. Bog je hotel postati človek, mi pa hočemo biti bogovi – egoistični narcisi.

Po vsem tem razumem, zakaj ljudje nočemo častiti Boga, ki je svoj obraz položil v prah zem-

lje, da bi nam pogledal v oči, nas dvignil in nam rekel, da nas ljubi. Bog se sklanja dovolj nizko, da doseže vsakega človeka. Spustil se je celo v grob naše smrti, da nas osvobodi tiranije stare kače.

Krščanska vera je za šibke, saj Bog daje moč za šibkost. Petsto let po reformaciji se sprašujem, kdaj se bo Cerkev pripravljena spustiti s svojega piedestala in postati šibka, da bo lahko močna v Bogu.

Ace Arsov

Reformacija in protireformacija na Gorenjskem: Primož Trubar na Blejskem gradu

10. oktobra 2021, tri tedne pred dnevom reformacije, nam je v prisotnosti prvega moža slovenske evangeličanske cerkve, škofa mag. Leona Novaka, končno uspelo tudi uradno odkriti novo spominsko ploščo Primožu Trubarju, po moji oceni najpomembnejšemu gostu Blejskega gradu vseh časov.

Na spodnjem grajskem dvorišču nas je pred ročno tiskalnico pričakal mojster Janez Rozman, ki jo je tam postavil pred dvajsetimi leti, kar seznanja z začetki slovenske tiskane besede, za katero se moramo zahvaliti prav slovenskemu protestantskemu gibanju.

Mojster Janez rad pove, da se je v juniju 1561, na 14. dan potovanja iz Tübingena v Ljubljano, v gostilni Cuznar v Podko-

renu ustavil Primož Trubar. Gostilničar je na Blejski grad poslal sla z novico o prihodu slavnega, a hkrati s strani visoke cerkvene oblasti nezaželenega avtorja prvih dveh slovenskih tiskanih knjig. Na gradu je tedaj letovala turjaška grofica Marija Kristina, žena Herbarda von Auersperga (Turjaškega), novi veri naklonjenega kranjskega deželnega glavarja in hkrati zakupnika blejskega gospostva. Izjemnemu gostu je poslala naproti tri konjenike, ki so uglednega »oporečnika«
pospremili na grad, kjer ga je gostoljubno sprejela. Naslednji dan se je zaradi Trubarjeve pridige za novo vero ogrel tudi grof Moritz von Dietrichstein, zakupnik sosednjega radovljiškega gospostva, Trubarja povabil v Radovljico na kosilo in ga nato pospremil na Brdo pri Kranju.

Blejsko gospostvo je bilo od leta 1004 v lasti knezoškofov in Briksna na današnjem Južnem Tirolskem. Zaradi velike oddaljenosti so ga bili prisiljeni upravljati s pomočjo posrednikov, ki so imeli sedež na Blejskem gradu. Sorazmerno veliko območje je obsegalo ozemlje današnjih blejske, bohinjske in žirovniške ter deloma jeseniške

in radovljiške občine. Čeprav je posestvo veljalo za enega najlepših in najbogatejših na Kranjskem, se naravnim nesrečam ter verskim nesoglasjem nemirnega 16. stoletja tudi tu ni dalo izogniti. Najprej je leta 1509 močan potres do tal podrl grad, naslednji dve leti pa je razsajala kuga. V sklopu velikega slovenskega kmečkega upora, boja »za staro pravdo« leta 1515 se Blejci niso uprli briksenskim knezoškofom, njihovim fevdalnim gospodom, temveč radovljiškim meščanom, ker so našim podjetnim kmetom preprečevali trgovino in obrt, kar naj bi bila izključna pravica meščanskega stanu. Za kazen so kot vsi podložniki na Kranjskem zato še dolgo plačevali puntarski davek. Leta 1536 je udar strele močno prizadel že skoraj na novo pozidani grad, v naslednjih dveh letih pa so posestvu s požigom polj in gozdov veliko škodo prizadeli Turki. Leta 1542 je toča uničila skoraj ves pridelek, kar je ostalo, pa so pobrali roji kobilic. Zaradi epidemije na Jesenicah leta 1572 so blejsko gospodstvo popolnoma zaprli in celo podrli most čez Savo Dolinko. V letih 1583 in 1584 je Bohinj prizadela strahovita povodenj. Še bolj kot vse naštetu, je ta nehvalež-

ni čas z nastopom Martina Luthra razburkal razkol v Cerkvi. Protestantsko gibanje se je širilo s področja oglejskega patriarhata in se hitro razmahnilo po vsem Kranjskem. Od vsega hudega utrujenim tlačanom se je obljubljala odprava davkov, tlače in desetine. Težko se je preživljala tudi nižja duhovščina, še največ pa si je od zmage protestantskega gibanja obetal plemstvo.

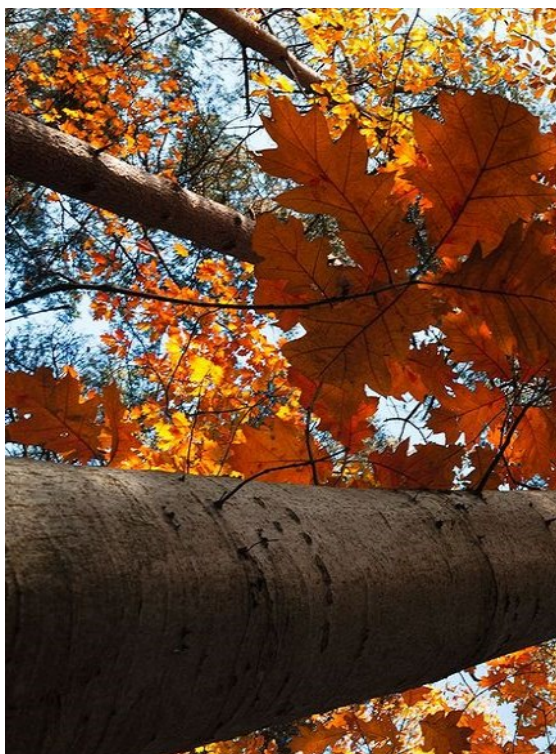
Rimskokatoliška Cerkev bi poleg verske oblasti izgubila tudi obširna ozemlja in premoženje, česar se plemstvo seveda ne bi branilo. Deželni stanovni, ki jih je sestavljalo domače plemstvo, so se kot deželna vlada na Kranjskem postavili na stran protestantov. Državna oblast, na čelu katere je bil tedaj nadvojvoda Karl v Gradcu (leta 1580 je med drugim ustanovil kobilarno v Lipici) in briksenski knezoškofje kot lastniki blejskega gospodstva, pa so prevladi protestantov seveda odločno nasprotovali. Na blejskem koncu se je protestantsko ali luteransko gibanje krepilo že od leta 1548. K novi veri je pristopil domači župnik Krištof Fašang, ki je okrog sebe zbral celo tisoč dvesto pripadnikov. Podobno je bilo v Bohinju, v Zasipu in v

Lescah, kjer je deloval znameniti spreobrnjeni župnik Peter Kupljenik.

Novi blejski katoliški zakupnik grof Lenkovič, ki je bil, kot njegov odstavljeni predhodnik, luteranski grof Turjaški, hkrati tudi kranjski deželni glavar, je s podporo briksenskega knezoškofa in nadvojvode Karla delovanje obeh pridigarjev prepovedal. Blejski si je našel zatočišče na Grimščah na Rečici, ki niso spadale pod Briksen, leški pa pri Dietrichsteinih na begunjski graščini, kjer sta na veliko nejevoljo katoliške strani delovala še nekaj let, dokler ju niso dokončno pregnali. Katoliški strani je bil trn v peti še posebej Peter Kupljenik, ki so ga leta 1595 na Cvetnem trgu v Rimu zažgali na grmadi. To je bila kazen za zelo hude nasprotnike, na istem kraju so pet let kasneje zažgali Giordana Bruna.

Kljub hudim kaznim in grožnjam, da bodo luterani z gospostva dokončno pregnani, se je nova vera hitro širila. Sovraštvo med pripadniki stare in nove vere je bilo vse hujše, prihajalo je celo do medsebojnega mučenja, škode na poljih ... Blejske odpadnike so briksenski odposlanci, in celo sam ljub-

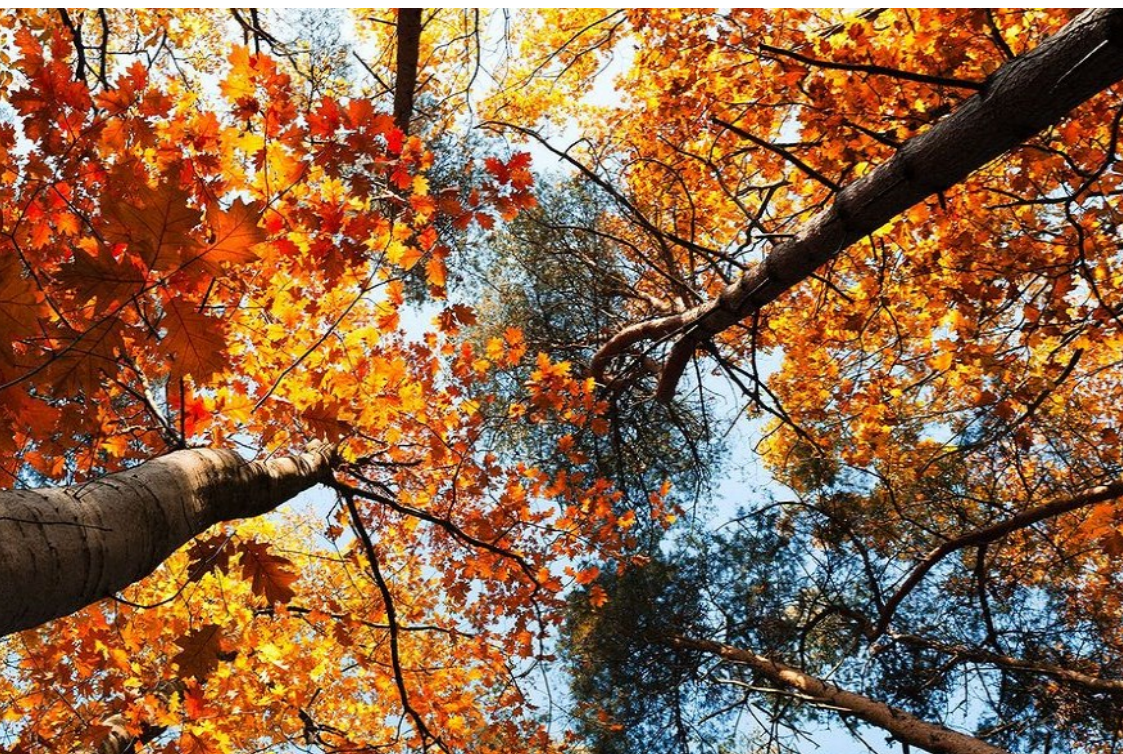
ljanski škof, prepričevali, naj se vrnejo k stari veri, a to ni zaleglo. Da bi se že pregnani protestanti lahko vrnili na svoje domove, so deželni stanovi na Bled poslali v bojih s Turki proslavljenega vojskovodjo Adama Ravbarja, ki je v Lescah zbral vojsko kakih dvesto mož, na drugi strani pa sta na Blejskem gradu briksenska odposlanca zbrala svojo, predvsem iz Bohinjcev sestavljeno vojsko. Do oboroženega spopada na koncu k sreči ni prišlo, saj je obveljala volja najvišje, državne oblasti.

Posestva najbolj trdovratnih upornikov so ocenili, jim izplačali odškodnino in leta 1589 trintrideset velikih kmečkih družin z Bleda za vedno pregnali. Največ jih je bilo iz vasi Grad, in sicer: kmetje Finžgar, Legat, Korošec, Kosmač in Krevljíč ter krojač Valter in kovač Masali, z Rečice Pretnar in Rogač, iz Ribnega mlinar Pretnar, Terpinc in Krištofelc iz Bodešč, Jernejc s Kupljenika. Nekaj povratnikov v katoliško vero je moralo obljubiti zvestobo knezoškofu, če pa bi se ponovno spreobrnil, bi jim odvzeli kmetijo in zaplenili vse premoženje. Morebitni povratniki iz pregnan-

stva ali novi luteranski prišleki so morali računati na visoko kazen. Kje so našli zatočišče, ne vemo. Predvidevam, da na Koroškem, kjer je precej krajev, ki imajo v nazivu »Windisch«, kar je v tedanji nemščini oznaka za Slovence. V naseljih, ki so še danes večinoma evangeličanska, lahko sklepamo, da so potomci teh nesrečnih pregnancev, če pa so katoličani, je bržkone govora o staroselcih.

V blejskem gospostvu sta tako spet počasi zavladala red in mir, kar pa brez odločnega posredovanja nadvojvode Karla ne bi bilo mogoče.

Lindsay Terry

O Luthru

V ozadju zgodbe o reformaciji in zapisa »Mogočna trdnjava je naš Bog« se skriva več kot le ena kratka nevihta, ki se je zgodila pred petimi stoletji. Nevihte so – sploh v današnji dobi globalnega segrevanja – čedalje bolj nebrzdane, nepredvidljive in povzročajo dramatične posledice.

Ena nevihta je presenetila Martina Luthra julija 1505, ko se je po obisku svojih staršev vračal na pravno šolo. Prečkal je odprto polje, ko je strela udarila tako blizu, da je zavpil obljubo sveti Ani, da bo, če bo živel, svoje življenje posvetil Jezusu. Živel je in držal besedo.

Druga nevihta je bila tista, ki je divjala po obličju Evrope. Iz oblakov nevednosti in vraževerja, ki so zaznamovali srednji vek, je prišlo do bleščečega preobrata renesanse. Vetrovi sprememb so naznanili dobo znanstvenih odkritij (Kopernik), drzne nove umetnosti (Leonardo da Vinci in Michelangelo), raziskovalcev (Magellan),

humanističnih mislecev (Petrarca) in izumov, od ustekleničenega piva do stranišč na splakovanje. Gutenbergov tiskarski stroj je med navadnimi ljudmi spodbudil žejo po učenju in pismenosti. Pisana beseda ni bila več rezervirana za izobraženo elito.

Še en vihar je divjal v srcu in duši Luthra, ki sta ga mučila greh in krivda. Molil je, se postil in se v duši boril z vznemirjenostjo. Brilljanten in delaven, redkokdaj je bil miren, vendar se je iz razjezljivega spremenil v karizmatičnega.

Leta 1510 je temu zagrizenemu mlademu patru na potovanju v Rimu postalo slabo, ko je ugotovil, da cerkvene oblasti živijo v razkošju, pogreznjene v dekadenco, korupcijo in nemoralne življenjske odločitve. V Wittenbergu, kjer je poučeval teologijo na univerzi, je bil Luther povsem ogorčen nad tem, da je Cerkev prodajala odpustke za zbiranje sredstev za ekstravagantne katedrale v Rimu. Najbolj ga je iztiril prevzeten in vulgaren duhovnik, oče Tetzl, ki se je brez sramu okoriščal na račun izmučenih, revnih in nepismenih delavcev in kmetov. Obljubil je, da bo njihove ljublje-

ne spravil iz purgatorija za pravo ceno. Luther je bil nad prevaro ogorčen.

Od žvižgača do upornika

Po velikem osebnem boju je Luther prišel do zaključka, da Božje milosti ni mogoče kupiti z denarjem, krivdo ali dobrimi deli. Božja ljubezen je zastonj za vse vernike, zaslužne in nezaslužne. Začel je pridigati in učiti »samo opravičenje po veri« in duhovništvo vseh vernikov in da morajo imeti tudi navadni ljudje neposreden dostop do Svetega pisma v svojem jeziku, s čimer bodo lahko sami spoznavali resnico in krščansko izročilo.

Luther je še vedno ljubil rimskokatoliško cerkev, vendar je zdaj verjel, da je Kristus in ne papež tisti, ki je glava vere. Hotel je rešiti Cerkev tako, da jo vrne na pravo pot. Ali je 31. oktobra 1517 na cerkvena vrata v Wittenbergu pribil svojih »95 tez«? Nihče ne ve zagotovo. Vemo pa, da je 33-letnik svoj dolg seznam pritožb poslal nekemu nadškofu. Besede, ki so bile lansirane v svet, so bile prevedene iz latinščine v nemščino in hitro razširjene po vsej deželi.

Luthrovi prigovori so dosegli množice, v katerih so stoletja tleli dvomi in želje po spremembah. Želeli so prekiniti z Rimom. Seme protesta je pognalo korenine, ki so ga napajale nove ideje o pismenosti in človekovih pravicah. To je bil začetek »protestantske reformacije«. Cerkvenim dostojanstvenikom to ni bilo všeč, ampak so poskušali pomiriti svoje nezadovoljne vernike tako, da so omejili zlorabe duhovščine. To ni bilo dovolj za tiste, ki so zahtevali velike spremembe.

Luthrovo življenje je bilo nena doma v nevarnosti. Drugi duhovniki pred njim, kot sta John Wycliffe in Jan Hus, so bili sežgani na grmadi, ker so zagovarjali radikalne spremembe. Leta 1520 je papež Leon X. izdal »papeško bulo«. Ukazal je Luthrovo izobčenje iz Cerkve zaradi krivoverstva in nepokorščine, njegove spise pa je zažgal. V odgovor je Luther zažgal papežev ukaz. Množice so vzklikale, ko so iskre letele v nočno nebo.

Leta 1521 je cesar Svetega rimskega cesarstva združil moči s papežem in Luthra poklical na zbor v Wormsu, da bi se tam Luther lahko opravičil za

vse težave, ki jih je povzročal. Do tedaj je postal odkritosrčni pater Luther že slaven. Cesta v Worms je bila polna njegovih privržencev. Ko se je končno pojavil pred zborom škofov in knezov, Luther ni hotel odstopiti. Namesto tega je znamenito izjavil: »Tukaj stojim, ne morem storiti nič drugega, tako naj mi Bog pomaga. Amen.«

Nenačrtovane radikalne spremembe

Cesar je ukazal Luthrovo smrt, toda vplivni prijatelji so zrežirali ugrabitev in odpeljali Luthra na varno v grad Wartburg. Za eno leto se je preoblekel v viteza z imenom Junker Jörg, pustil si je brado, nosil meč. Dolge samotne ure v svoji stolpni sobi je izkoristil za pisanje pisem in pamfletov. Iz grščine v nemščino je prevedel tudi Novo zavezo.

Medtem se je v Wittenbergu začel pekel. Duhovniki, menihi, redovnice in verniki so prevzeli Luthrove ideje in šli z njimi veliko dlje, kot je kdajkoli sanjal ali želel Luther. Nameraval je samo »zažvižgati« in spodbuditi reformo Cerkve, ne revolucije, odrešiti Cerkev, ne pa je uničiti. Kot katalizator sprememb je

pomotoma spodbudil radikalen upor in družbene spremembe.

Marca 1522 je Luther na lastno odgovornost zapustil varnost gradu in se vrnil v domači kraj, da bi zagovarjal mir in red. Poskušal je celo poiskati može za nune, ki so pobegnile iz samostana v sodih za slanike. Poročil se je z eno od njih, Katharino von Bora. Na skupno preseenečenje sta se vzljubila in skupaj ustvarila družino.

Reformacija je razdelila Evropo in Cerkev, kar je povzročilo desetletja nasilja. V imenu Kneza miru je bila prelita kri, ko so bili kristjani, tako katoličani kot protestanti, mučeni zaradi svojega razumevanja vere. Vse to je bilo zunaj Luthrovega nadzora. Včasih je v vsem tem kaosu in zmedi z grozljivo gorečnostjo izrekel besede proti Judom, ki so jih pozneje sprejeli in uporabili nacisti. Prav tako je obrnil hrbet nekaterim kmetom, ki so se uprli in so jih na tisoče pobili v »kmečkih vojnah«.

Luthrove himne

Luther je živel le toliko, da je dočakal burne začetke reformacije. Ta leta je preživel v pisanju knjig in pamfletov, v katerih je

orisa novo »protestantsko« teologijo. Nadaljeval je s poučevanjem na univerzi. Napisanih je bilo 37 hvalnic, pesmi, s katerimi so promovirali Luthrove ideje, od tega 21 samo v letu 1524.

Njegova najbolj znana himna, mišljena kot pesem tolažbe, je bila parafraza 46. psalma. Pesem »Mogočna trdnjava je naš Bog« je povezal z živahno melodijo v slogu renesančnih ljudskih melodij, priljubljenih v tistem času.

Ko se je leta 1529 prvič pojavila v tisku, je postala himna protestantov, zato jo običajno imenujejo »bojna himna protestantske reformacije«. Ljudje so jo peli na ulicah in na poti v smrt. V teh verzih je Luther izrazil svoje prepričanje, da moramo

kot kristjani zaupati, ne v dodelane obrede, ampak v Boga, in zaupati ne v cerkvene oblasti, ampak v Jezusa Kristusa.

V 21. stoletju, ko se zdi, da svet spet razpada, kristjani še naprej odpiramo naše glasbene knjige in pesmarice, da bi v en glas prepevali pesem, ki je vodila reformno gibanje pred 500 leti. Smo cerkev, reformirana in vedno reformirana, ki se še vedno trudi, da bi bilo vse prav in dobro. Ko se soočamo s krutim sovraštvom, ki je očitno v naši trenutni krizi, odločno pojemo besede, ki jih je Luther zapisal o tistem, ki je »iz veka v vek isti«. Božja ljubezen, kot jo ponazarja Kristus Jezus, mora zmagati napram sovraštvu.

Prevod: uredništvo
Vir: medmrežje

Lindsay Terry

Zgodba pesmi: »Mogočna trdnjava je naš Bog«

V mrzli, vetrovni noči v Nemčiji v zgodnjih 16. stoletjih je bil mladi kmet Martin Luther blizu temu, da bi ga med nevihto zadela strela. Po skorajšnjem srečanju s smrtjo je študij prava zamenjal s študijem teologije. Njegovo izobraževanje se je nadaljevalo, dokler ni pridobil doktorata iz filozofije. Skozi svoje študije je odkril, da pravo krščanstvo ni odvisno od tega, kar nekdo ve o Bogu, ampak od pravega osebnega odnosa z Bogom. Božje odpuščanje s Kristusovo žrtveno smrtjo je za Lutra postalo zelo pomembno. Nekega dne je pomislil: »Ko bi le lahko romal v Rim ...« Te sanje so se mu izpolnile in ko se je na kolenih plazil po stopnišču, imenovanem Scala Sancta, se je spomnil verza iz Svetega pisma: »Pravični bo živel po veri.« Skočil je na noge, stekel nazaj po stopnicah in reformacija se je začela.

Eno največjih del, ki ga je opravil Luther, je bil prevod Nove zaveze v narodni jezik. Nato je Luther na začudenje vseh začel pisati hvalnice in evangelijske pesmi. Ljudje so jih peli z velikim žarom. Luther je pridigal dolgo in trdo ter postal »povzročitelj« enega največjih svetovnih duhovnih prebujenj. V šolah in domovih pa tudi v cerkvah so začeli uporabljati pesmarice. Krščanske bogoslužne pesmi so postale vrec duhovnosti v srcih in življenju ljudi. Pesem, po kateri si bomo zapomnili Luthra, je »Mogočna trdnjava je naš Bog«, napisana okrog leta 1527. Boga povzdigne na visok in vzvišen položaj v mislih in srcih tistih, ki verjamejo sporočilu pesmi. Je parafraza Psalma 46.

Na dnu Luthrove grobnice je napisano: »Mogočna trdnjava je naš Bog.« To naj bi bila največja himna največjega človeka v največjem obdobju nemške zgodovine. Zgodovinarji trdijo, da so jo prepevali pregnani ljudje na poti v izgnanstvo in mučeniki ob smrti. Pesem je robustna in močna, podobno kot sam Luther. Frederick H. Hedge jo je leta 1853 prevedel iz nemščine. Besedilo pesmi v slovenščini pa je naslednje:

Grad trden je Gospod, naš Bog (A Mighty Fortress is Our God)

**Grad trden je Gospod,
naš Bog, nam ščit je in orožje.
Kdo reši nas iz vseh nadlog, če pomoči ni Božje.
Napel je vse moči sovrag iz davnih dni,
zvijača silna moč sta vedno mu v pomoč.
A njega, kdo premaga?**

**Prerevne naše so moči, da bi se obranili,
Se drugi zdaj za nas bori, z njim bomo le obstali.
Sprasuješ, kdo je to?
Ime povzdignjeno sam Jezus Kristus je,
za nas bojuje se. Gotovo ga premaga!**

**Če svet je poln zlohrotnih sil in hoče nas požreti,
z resnico smo prepasani, ne more nas zatreti.
Sovražnik, knez sveta, se ne bojimo ga.
Naj sile zle hrume, so že poražene;
jih Kristus je premagal.**

**Nad vsemi vzvišen Kristus je,
le njemu dajmo hvalo!
Nam daje milost, upanje,
nad smrtjo končno zmago.
Kraljestva minejo,
razpadlo bo telo in delo naše vse,
resnica Božja le ostane večno. Amen.**

Prevod: uredništvo
Vir: medmrežje

Povezava na izvedbo v angleščini:
<https://www.youtube.com/watch?v=vyedsfF6hNk&list=WL&index=5>

Katja Lipičnik

Pojmo pesmi iz srca

Ljudje smo si zelo različni. Nekateri so zelo zgovorni, drugi tihi, redkobesedni. Nekateri veliko govorijo, povedo pa malo, drugi malo govorijo, a kljub temu veliko povedo. Nekateri pa samo govorijo, ampak nič ne naredijo.

Včasih pa naše besede utihnejo, včasih ljudje ne vemo, kaj bi povedali. Ena lepa misel, ki sem jo prebrala, pravi: »Kjer besedam spodleti, glasba govori« (Hans Christian Andersen). Tokrat bi govorila o glasbi in petju. Slovenski pregovor pravi »Kdor poje, slabo ne misli«, švedski pa »Kdor želi peti, bo vedno našel pesem!«

Tudi letos smo obeležili dan reformacije. Najbrž že vrabčki na strehah čivkajo, da je protestantski duhovnik Primož Trubar davnega leta 1550 izdal prvi slovenski tiskani knjigi, Katekizem in Abecednik, to pa z namenom, da bi vsi ljudje razumeli Božjo besedo in bi lahko sodelovali na bogoslužjih.

Katekizem je vseboval nekatera pojasnilna poglavja iz protestantskih nauk, dve molitvi, pridigo o veri in tudi šest pesmi. Verjetno pa le malokdo ve, da je Trubar nekaj let kasneje izdal še prvo slovensko pesmarico z naslovom Eni Psalmi. Prvi izdaji so sledile še štiri, ki so bile popolnejše in obsežnejše. Tem besedilom so bile dodane tudi melodije. Trubar se je namreč zavedal, da so za spodbujanje petja pri vernikih potrebne pesmarice.

Glasba je bila in je še vedno bistveni del protestantskega bogoslužja. Pojemo lahko vsi verniki in se tako neposredno udeležimo bogoslužja.

Sveto pismo je polno petja, plesa, glasbe, pesmi. V številnih odlomkih lahko beremo o petju:

»Peti hočem Gospodu,
ker mi je povrnil dobro.«
(Ps, 13,6)

»Igrajte Gospodu na citre,
na citre z glasnim petjem.«
(Ps 98,5)

»Naj hvalijo njegovo ime s
plesom, na boben in citre
naj mu igrajo.«
(Ps 149,3)

V Psalmu 108 pa je zapisano:

»O Bog, moje srce je pripravljeno,
peti hočem in igrati:
to je moja slava.

Prebudita se, harfa in citre,
prebuditi hočem jutranjo zarjo.
Gospod, slavil te bom
med ljudstvi,
igral ti bom med narodi,
kajti tvoja dobrota je
večja kakor nebesa,
tvoja zvestoba sega
do oblakov.«

Iz teh zapisov lahko razberemo, da sta glasba in slavljenje Boga tesno povezana. Pesmi prepevamo ob različnih priložnostih, prepevamo jih tudi na naših bogoslužjih. Ob tem bi nas želela opozoriti še na eno stvar, ki jo je izrekel Primož Trubar. O petju je namreč napi-

sal tole: »Moji lubi Kranjci inu Sloveni, pujte le-te pesmi iz serca, premislite, kaj vsaka beseda, nekar ta viža ali štima v sebi drži.«

Naj te besede veljajo tudi za nas. Premislimo o besedah, ki jih pojemo, naj to ne bodo samo besede, ki jih izgovarjajo naše ustnice, ampak jih pojmo iz srca. Vsaka pesem je lahko naša skupna molitev. Glasba nas lahko poveže. Za trenutek pozabimo na skrbi, bolečine in zamere in jih raje predajmo Bogu. Mi pa kot eno ljudstvo, ena cerkev pridimo pred Boga, s pesmimi, hvalnicami in ga slavimo, saj je tega vreden! Dovolimo Bogu, da deluje v nas, skozi nas, dovolimo, naj nas očisti, dovolimo, da nas osvobodi... Dajmo mu vso hvalo, slavo in čast!

Tjaša Golobič Štucin Šibek sem, a ti močan

Tjaša Golobič Štucin je teologinja, sociologinja in pedagoginja ter voditeljica skavtske skupine »Royal Rangers« v Evangelijski cerkvi Dobrega pastirja Novo mesto.

V nekem intervjuju sem poslušala priznano slovensko strokovnjakinjo s področja duševnega zdravja, ki je povedala, da smo danes ljudje zelo ozaveščeni in poznamo lastne duševne procese ter razumemo težave, ki jih lahko imamo. Povedala je, da predvsem med mlajšimi generacijami opaža, da posamezniki, ki prihajajo po pomoč, skoraj že na vratih ambulante sami povedo, zakaj so prišli in kaj je z njimi narobe, si torej postavijo diagnozo.

Kot pravi ona, tovrstno početje ni pametno, saj spodbuja posameznikovo podcenjevanje samega sebe in v resnici kaže na popačeno samopodobo. Pa-

metno pa je priznati, da rabimo pomoč, jo poiskati in potem zapati strokovnjaku, da nam ta lahko in želi pomagati, brez da bi vnaprej nad seboj izrekli kakršnekoli obsodbe. Kadar torej razmišljamo o človeških lastnostih, ki imajo lahko negativen prizvok, razmišljajmo o njih tudi z očmi krščanske vere.

Predstavlajte si, da ob cesti opazujete tekače, ki tečejo mimo vas. Mimo vas tečejo posamezniki, dvojice in tudi manjše skupine. Nekateri poslušajo glasbo in imajo v ušesih slušalke, drugi se pogovarjajo s sotekačem, tretji mimo vas hodijo, ker so utrujeni. Mimo vas teče tudi oseba, ki je gibalno ovirana. Skoraj hodi, ker ima ukrivljene noge. Razvidno je, da je takšna od rojstva. Ali je po našem mnenju smiselno, da se takšna oseba udeleži tekaškega tekmovanja? Kakšen je naš odziv na tega tekača?

Če smo iskreni, nas velikokrat šibkosti, zunanje ali notranje, ki jih opazimo in prepoznamo pri drugih, navdajajo z močnimi čustvi. Soočajmo nas z lastno šibkostjo, na katero se lahko odzovemo na več načinov. Bližnjega lahko pretirano pomilujemo in hvalimo, ali pa ne prene-

semo tega, kar on predstavlja za nas. Vsekakor pa velja, da so naši odzivi odraz našega srca in soočanja ter spoprijemanja z lastno šibkostjo. Kaj nam torej preostane? Spomnimo se, kaj je Jezus učil svoje učence in kaj je oznanjal množici, ki ga je poslušala.

Jezus je na gori blagrov povedal, da je prišel za žalostne, krotke, pravičnosti žejne, za čiste v srcu, za mirotvorce, za uboge v duhu. Za šibke v vseh pogledih. Za tiste, ki torej vedo in sprejmejo, da takšni so in zaradi tega iščejo Boga in njegovo kraljestvo. Tudi če so bogati, pa so morda osamljeni, torej so revni. Tudi če so močni in cenjeni v družbi, a se v sebi čutijo šibke, nepomembne. Za tiste, ki so morda zdravi na zu-

naj, a ne znajo imeti zdravih in trajnih odnosov. In še bi lahko naštevali. Zato blagor ubogim, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.

Jezus je edini, ki nas zaradi naših slabosti ni obsodil in nas zaradi teh zavrgel, ampak je prišel in jih raje prevzel nase. Od njih se ni odmaknil, ni se jih ustrašil, ni jih zanimal. Soočil se je z njimi, v moči duha ljubezni, odpuščanja in v polni predanosti in poslušnosti Očetovi volji.

Če smo se prepoznali v katerem od teh opisov, pridimo v molitvi in osebnemu premišljevanju k Bogu, prav takšni, kakršni smo se prepoznali. Bodimo potolaženi z Božjo ljubeznijo, njegovo tolažbo, ki nas kliče: Pridi tak, kot si – šibek.

Trubar je brezimnemu alpskemu ljudstvu dal ime – Slovenci, pretil živo govorico tega ljudstva v pisano besedo, ustanovil slovensko cerkev in dal Slovincem prvo slovensko šolo.

(Joško Humar, sodnik in pisatelj)

Trubar je duhovni predstavnik svojega naroda. Njegova vera in ljubezen sta neomajni.

(Francka Premk, filologinja)

Izid prve slovenske knjige ni športni dogodek, ampak je konstitutivno dejanje slovenskega naroda.

(Jože Javoršek, pisatelj in pesnik)

Primož Trubar je za vsakega Slovenca oče, brat in prerok.

(Jože Rajhman, literarni zgodovinar)

Po Primožu Trubarju, tem Božjem daru, smo danes Slovenci Slovenci, ne pa zgolj anonimna raja kateregakoli, zahodnega ali vzhodnega, severnega ali južnega »herrenvolka«; po njem in z njim smo narod, slovenski narod.

(Zvone Štrubelj, duhovnik)

Letnik 39, številka 7-8-9/2023

VODE POČITKA

REVIJA ZA EVANGELIJSKO DUHOVNOST

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka.

Na zelenih pašnikih mi daje ležišče;

k **vodam počitka** me vodi.

(Psalm 23,1-2)

Izdaja zavod

**COLLEGIUM
EVANGELICUM**
teološko-pastoralni inštitut

Naslov: Trdinova ulica 27, 8000 Novo mesto
Matična številka: 7290624

Ureja uredniški odbor.

Urednik: mag. Peter Golob

Odgovorni urednik: dr. Daniel Brkič

Jezikovni pregled: Tabita Jovanović, univ. dipl. slov.

Oblikovanje in grafična priprava:
INŠTITUT COLLEGIUM EVANGELICUM

Digitalni tisk:

Špes, grafični studio, d.o.o.

Naslov uredništva in naročila:
Revija Vode počitka
INŠTITUT COLLEGIUM EVANGELICUM
Trdinova ulica 27
8000 Novo mesto

Kontakt:

telefon: 07/334-13-41

gsm: 041/373-505

e-naslov: evc@siol.net

Revija Vode počitka je brezplačnik in se financira izključno s prostovoljnimi prispevki in z donacijami. Prevodi, prispevki, lektura, oblikovanje in vsa priprava za tisk so brezplačni. Avtorji so se odpovedali honorarju.

Prostovoljne prispevke za stroške izdelave revije Vode počitka lahko nakažete na transakcijski račun pri NLB št.: 0297 0026 2335 307, prejemnik INŠTITUT COLLEGIUM EVANGELICUM, Trdinova ulica 27, 8000 Novo mesto.

ISSN (tiskana izdaja):

1855-2854

ISSN (spletna izdaja):

1855-2862

UDK: 274(497.4)

Revija Vode počitka je na voljo tudi v digitalni obliki na spletni strani:

www.evangelijska-cerkev-nm.si

Slikovno gradivo, objavljeno v Vodah počitka, je prosto dostopno na medmrežju. Slike uprizarjajo letne čase, ki opominjajo na minljivost in obnovljivost in jih figurativno razumemo kot Stvarnikovo Sveto pismo.

Svetopisemska besedila, objavljena v Vodah počitka, so vzeta iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP). Copyright © 1996, 2003 Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem. Vse pravice pridržane. Razen če ni ob navedku zapisano drugače.

Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka.

Na zelenih pašnikih mi daje ležišče;

k **vodam počitka** me vodi.

(Psalm 23,1-2)

REVIJA VODE POČITKA

Zavod

**COLLEGIUM
EVANGELICUM**
teološko-pastoralni inštitut